

תפיסת 'העצמי' לעומת 'האחר' כחובה דתית: השריעה האסלאמית

דוד בוקעי

במהלך מבצע 'עמוד ענן' התגלה שוב אופי הפעילות של הפלסטינים ושל חזבאללה הנמשכת שנים רבות, כפי שהדגישו אלן דרשוביץ וחוקרי משפט אחרים, תוך ביצוע שלושה פשעי מלחמה עקביים: (א) ירי מכוון מתוך שטח אזרחי פלסטיני; (ב) ירי מכוון אל תוך שטח אזרחי ישראלי; (ג) הסתתרות מאחורי ילדים ופעילות טרוריסטית בחסותם.

בנוסף, הנושאים הנדונים בכנס זה לא עלו מעולם לדיון, וספק רב אם יעלו אי פעם במדינה ערבית-מוסלמית כלשהי תחת שלטון השריעה האסלאמית. זאת משום שמבחינת האסלאם אין כאן סוגיה רלוונטית להתייחסות.

ההסבר לכך כפול: תרבותי-דתית, ותפיסת 'העצמי' באסלאם. באשר להסבר התרבותי-דתי – סוגיית המלחמה הצודקת בתפיסה המערבית והדיון המוסרי בבעיות שהיא מעלה כלל אינם קיימים באסלאם. ברור למוסלמים כי האסלאם צודק ומוסרי בכל מעשיו, ומבטא תמיד את הטוב העליון והמוחלט.

מאג'ד ח'דורי¹ ניתח והסביר תופעה זו באופן מבריק. אין 'כיבוש' טריטוריות זרות באסלאם אלא פותוחאא – פתיחת העולם בפני האור האסלאמי והוצאת הכופרים מהחושך שבו הם שרויים. זו הסיבה לכך שהמשטרים המוסלמיים מעולם לא הביעו צער או התנצלות על הכיבושים שלהם בעבר ועל האלימות שלהם כיום, משום שלתפיסתם, זוהי תופעה חיובית של הבאת האור והאפשרות אל הכופרים. האימפריה האסלאמית שהוקמה לאחר כיבוש אימפריאליסטי ממזרח-הודו ועד אנדלוסיה היא תוצאה של שערורב ואיסלום של האוכלוסיות המקוריות. כך הפך המזרח התיכון, שהיה ברובו נוצרי, לערבי-מוסלמי, כשהנוצרים כיום הינם זן נכחד. נוסף לכך, לעומת התרבות והמדע המערביים של הטלת ספקות, האשמה עצמית וביקורת עצמית, תופעות אלה אינן קיימות במערכת הדתית האסלאמית. המאמינים נמנעים תמיד מהרע ועושים תמיד רק את הטוב המוחלט.² מכאן שאין

ד"ר דוד בוקעי, אוניברסיטת חיפה

שיקולי מוסר וערכים מצפוניים כלפי הכופרים ואין אמפתיה כלפיהם.³ עליונות האסלאם במערכת הבינלאומית היא מהותו הטבעית, ולכן אין ביקורת עצמית על מעשים והתנהגות של המאמין המוסלמי, בהיותו כליל השלמות.

הבחנות אסלאמיות אלה כלל אינן זקוקות להוכחה, בהיותן אקסיומטיות ומוחלטות. תורת ההכרה (אפיסטמולוגיה) האסלאמית ברורה ומובחנת: אין טוב או רע בפני עצמם, אלא כפי שאללה קבע אותם. אללה איננו פוקד או אוסר התנהגות ופעולות מסוימות משום שהן טובות או רעות, אלא הפעולות הן טובות או רעות משום שאללה קבע שכך הן. זהו המוסר העליון והערך הבלבדי של האסלאם, והוא המנחה את התנהגותם.

ההסבר השני הוא בראיית 'העצמי' לעומת 'האחר' באסלאם. התופעה האסלאמית ברורה ואתנוצנטרית באופן מוחלט. הכול נתפס במוחלטות של שחור ולבן. האסלאם מבדל את העולם בין דאר אל-אסלאם לבין דאר אל-חרב; בין החברה הטובה והצודקת לבין החברה הרעה והטמאה; בין הצדק המוחלט לבין הרוע האולטימטיבי; בין גן עדן לבין הגיהנום.

הביטוי האופרטיבי שלה הוא במרכזיותה של גישת אל-וולא' וול-ברא': הנאמנות המוחלטת והאהבה לאסלאם, והדחייה המוחלטת, השנאה והעוינות לכופרים. בכירי אנשי הדת המוסלמים קובעים: זהו הביטוי החשוב ביותר לאמונה האסלאמית, לאחר הייחוד של אללה (תווחיד). פסוקי קוראן רבים מחייבים את המאמינים כציווי דתי.⁴ להיות מוסלמי נאמן פירושו כניעות והתמסרות באופן מוחלט לאללה,⁵ וחיי אושר בעולם הזה ובעולם הבא.⁶ להיות כופר פירושו חיי שחיתות ואומללות בעולם הזה, וגיהנום בעולם הבא.⁷

מכאן נובעת המוכנות המוחלטת להרוג ולהיהרג למען אללה. פסוקי הקוראן קובעים:

כל הנלחם למען אללה, וימות או ינצח, נעניק לו שכר רב.⁸ הם נלחמים למען אללה, הם הורגים ונהרגים.⁹

בנוסף, נמצא בקוראן שני פסוקים המבטאים את נצחיות החיים לשהיד, זאת מעבר לחיים הנפלאים בגן עדן והבתולות המזומנות לו שם. השהידים חיים לצידו של אללה חיים בני-אלמוות:

אל תאמרו לאלה שנהרגו למען אללה שהם מתים. הם חיים, אך אתם אינכם יודעים זאת.¹⁰
אל תחשבו כי אלה אשר נהרגו למען אללה הם מתים, אלא הם חיים ומתפרנסים לצד ריבונם.¹¹

זהו הבסיס לגישת "ניצחון בכל מקרה" (win-win situation) שכה מאפיינת את האסלאם. בכל מקרה הם מנצחים את הכופרים וראויים לכך, שהרי זה ייעודם, וזה הסדר הטבעי העולמי הנכון. יחס זה שונה לחלוטין מיחסה של התרבות המערבית

למוות. בניגוד ליהדות ולנצרות,¹² באסלאם – לא רק שהאדם לא נוצר בצלם אלוהים, אלא שתפיסה זו מהווה "בדעה", כפירה ממש, ולכן אין קידוש של החיים. זו הסיבה שמנהיגים מוסלמיים, מבין-לאדן ואיימן אל-זוואהרי והלאה קובעים: אנחנו ננצח אתכם ונשלוט בעולם משום שאתם אוהבים ומקדשים את החיים, ואילו אנו אוהבים את המוות. הבסיס האסלאמי התיאולוגי לכך הוא התיאורים המופלגים בקוראן ובחדית' של החיים הנהדרים בגן עדן.

גישה זו היא התשתית ללוחמים המוסלמיים, כך קובע חדית' מוסלם.¹³

עומר שלח את המוסלמים להילחם בכופרים, ואמר להם: לכל מקום שתגיעו, תאמרו לכופרים: נביאנו ציווה עלינו להילחם בכם עד אשר תקבלו את אללה לבדו או תשלמו לנו את הג'זיה (מס הגולגולת). ונביאנו אמר לנו כי מי מאתנו שיפול במלחמה הוא שהיד, אשר יגיע ישירות לגן עדן ויחיה חיי זוהר ותהילה, ומי מאתנו שיישאר בחיים יהיה האדון שלכם.

כל פעולות האלימות והטרור מחייבות אישור פסק הלכה דתי (פתווה) כדי שהמאמינים יגיעו לגן עדן, ובעת הביצוע הן מבוטאות בהצהרת 'אללה-אכבר'. זו ההוכחה האולטימטיבית והאקסיומטית כי מבחינת האסלאם כל פעולה היא צודקת ומוסרית באופן מוחלט, ואינה טעונה בדיקה וספקות, שהרי יש לה תשתית דתית המעוגנת בקוראן ו/או בחדית'.

היסמכות נוספת אפשר למצוא בדברי ההיסטוריון אל-טברי (838–923) – מהמקובלים ביותר ופרשן הקוראן הסמכותי.¹⁴

הערבים הם העם המיוחס והאצילי ביותר מכל העמים, המתקדם והבולט ביותר, והמעולה ביותר במעשים. אנו נלחמים באנשים עד אשר כולם יאמינו באללה. הוא המאמין באללה ובשליחו מגן על חייו ומבטיח את רכושו מפנינו. באשר לכופרים, אנו נילחם בהם לעד, למען אללה. הריגת הכופרים היא עניין קטן עבורנו.

אבן ח'לדון (1332–1406), מהאסכולה המאלכית, קבע:¹⁵

בתפיסת הקהילה האסלאמית, הג'האד הוא חובה דתית, עקב האוניברסליות של השליחות האסלאמית והחובה להביא את כולם להתאסלם, באמצעות שכנוע או בכוח. האסלאם מחויב דתית להשיג את העוצמה השלטונית על כל העמים.

אבן-תימייה (1263–1328) מהאסכולה החנבלית הגדיר זאת באופן דומה, בהתייחסו לפרשנות פסוק 5 של צורה 9, אל-טוובה:¹⁶

מאחר שהלוחמה נגד הכופרים היא חוקית ולגיטימית, ובעיקרה הינה ג'האד למען אללה; ומאחר שהמטרה היא שייעודו של אללה לשלוט בכל העולם; ומאחר שדברו של אללה חייב להיות העליון ביותר, על כן כל האסכולות המשפטיות מסכימות כי אלה העומדים בפני המוסלמים להשגת מטרות אלה – חובה להילחם בהם ולהרגם.

אבן קת'יר (1301–1373), מפרשני הקוראן המוסמכים והנערצים ביותר, יחד עם פרשנות אל-ג'לאליין, קבע לפסוק 9:29:

על כן, חובה לקרוא לכל עמי העולם לקבל את האסלאם כדת היחידה הלגיטימית. ומי שביניהם המסרבים לעשות כך, או מסרבים לשלם את הג'זיה, חובה להילחם בהם ולהורגם.

ביטוי מובהק לעמדה המוסלמית נמצא בדבריו של באסם עאלם, מטיף דת סעודי מפורסם.

כחבר בדת האמיתית היחידה בעולם, יש לי הזכות הלגיטימית ביותר לפלוש לטריטוריות של האחרים, במטרה לכפות עליהם את השריעה. ההיסטוריה מוכיחה בבירור כי השריעה האסלאמית היא המעולה והצודקת ביותר עבור כל הציוויליזציות. זוהי המשמעות האמיתית של הג'האד. אנו מנהלים ג'האד כדי לשחרר את האנשים מהעבדות השחורה שבה הם חיים, ושואפים להביא אותם אל האור האסלאמי.

רק לאחר הבנת התפיסה הקוסמית של האסלאם, ניתן להתמודד עם סוגיית מעמדם של אזרחים בעת מלחמה. כל ארבע האסכולות המשפטיות באסלאם (המאלכית, השאפעית, החנבלית, החניפית) קובעות במפורש כי אין כל בעיה באשר להרג גברים, לוחמים או אזרחים מקרב הכופרים. כולם בני־מוות. התקדים לכך הוא בקוראן, שם נקבע כי מוחמד מעולם לא לקח גברים בשבי, אלא דאג לחסל את כולם, בהתאם לפסוק בצורת אל־אנפאל:¹⁷

אין זה מקובל כי הנביא ייקח שבויים, אלא לאחר שנלחם וכבש את הטריטוריה.

באשר לסוגיית הפגיעה בנשים וילדים, קיימים שני אחאדית' שמהם ניתן להבין כי מוחמד אסר הרג נשים וילדים.¹⁸ עם זאת, על פי אותם מוסרים ממש, קיימת גם הקביעה:

אחד המאמינים שאל את מוחמד על אודות הכופרים שיישובם הותקף בלילה, והילדים והנשים חוסלו. הנביא ענה: הם חלק מהם.¹⁹

משמעות הביטוי "הם חלק מהם" היא כי אין הבדל בין בוגרים לילדים, ומותר להרוג את כולם. זו הסיבה לכך שאבן חזם (994–1064), איש הדת והפילוסוף בן אנדלוסיה, קבע בהחלטיות: חייבים לשנוא את כל הכופרים ולא להותיר אחד מהם בחיים.²⁰

חדית' תירמיד'י מסביר את הקביעה, מדוע אין צורך להרוג נשים וילדים: מבחינת האינטרס האסלאמי, עדיף לקחת אותם בשבי ולאסלם אותם, ובכך להגדיל את מאגר הלוחמים.

להצדקת עמדתו מצטט תירמיד'י את דברי מוחמד:

אין שום קהילה של אנשים בעולם שאינכם יכולים להביא לי מהם מוסלמים. והמעולה ביותר שאני אוהב, שתביאו לי את נשותיהם וילדיהם ותהרגו את כל הגברים.²¹

אבן רושד (1126–1198), פילוסוף, משפטן ורופא מקורדובה, ניתח את התופעה. באשר לנשים ולילדים, ניתן למצוא הסכמה שאסור להרוג אותם, אך זה נכון אם אינם חלק ממערך המלחמה של הכופרים, ואם בהשארותם בחיים הכוונה להביאם לחיק האסלאם. עם זאת, הריסת עיר שעליה הוטל מצור מותרת, גם אם המשמעות היא הרג נשים וילדים. מותר לחרות את עצי האויב ולהרוס את מקומות היישוב שלהם. זוהי עמדת כל האסכולות המשפטיות באסלאם.

הוא סיכם את גישת ארבע האסכולות המשפטיות לפי צורת אל-טאובה, 9:29: המוסלמים חייבים להילחם בכופרים עד שיתאסלמו, או עד שיבואו תחת שלטון האסלאם וישלמו את מס הגולגולת – ג'זיה – תוך השפלתם. אם הכופרים לא יקבלו אחת משתי ההצעות הללו, חייבים להילחם בהם במלחמת ג'האד.²² פסוק זה (9:29), הוא הבסיס לחדית' המפורסם:

אמר מוחמד: כאשר תפגשו את אויביכם מבין הכופרים, הציעו להם שלוש הצעות, ומה שהם יקבלו – עשו עימם שלום: קראו להם לקבל את האסלאם. הסכימו – עשו שלום עימם; לא הסכימו – קראו להם לבוא תחת שלטון האסלאם ולשלם את הג'זיה. הסכימו – עשו שלום עימם; לא הסכימו – צאו למלחמת ג'האד והרגו בהם למען אללה (*Sahīh Bukhārī*, vol. 2, nos. 291–301).

– האסכולה המאלכית אסרה הרג נשים וילדים, אך אם אין ברירה, חייבים להרוג את כולם.²³

– האסכולה החנבלית קבעה כי נשים וילדים הם רכוש יקר ערך לשימוש האסלאם, ולכן יש לקחת אותם בשבי ולאסלם אותם, כדי להגדיל את מאגר הלוחמים והחברה המוסלמית.

– האסכולה החניפית אסרה הרג זקנים בלבד. האסלאם חייב להתפשט ולהגדיל את מאגר הלוחמים שלו, ונשים וילדים הם האמצעי החשוב ביותר למטרה זו.

– האסכולה השאפעית, הנהוגה במצרים, בסוריה ובקרב הפלסטינים היא הקיצונית ביותר בתחום דיני המלחמה, וקובעת כי יש להילחם בכל הכופרים ולהרוג אותם, בהסתמך על פסוקי הקראאן – 2:193, 4:89, 9:5.²⁴

זו התפיסה המסכמת של השריעה. מותר להרוג גברים בכל מחיר ומכל היבט, ואין הבחנה בין אזרחים לאנשי צבא, אלא אם התאסלמו. באשר לאיסור להרוג נשים וילדים – א) הוא מותנה באינטרסים של האסלאם ובהתאם לנסיבות בשדה הקרב; ב) בהיותה של חברת האויב חברה לוחמת נגד האסלאם; ג) בתנאים ובנסיבות בהתאם לקביעת מנהיגי האסלאם. סיכום הנושא נמצא אצל אל-

מווארדי (1058),²⁵ ובו ניתוח של כל ההיבטים הנוגעים לאוכלוסיות הכבושות בידי האסלאם.

מכאן ניתן להבין את היחס ליהודים ולישראל. האסלאם היה הראשון להעלות את האנטישמיות לדרגת מדע שיטתי ומבוסס, הן מההיבט הדתי והגזעי והן מההיבט האופרטיבי (רצח עם וטיהור אתני). כ-700 פסוקים עוסקים באופן ישיר ביהודים: במכה – 1% (גישה חיובית!); במדינה – 17% (גישה שלילית); בחדית' – 9%; בסירה – 12%, ובסה"כ 9% מהשריעה.

מדוע היהודים מחויבי חיסול? האסלאם מונה כמה סיבות לחובת חיסול היהודים:

א. היהודים דחו את מוחמד כחותם הנביאים והעליון על כל יתר הנביאים, ולכן הם ראויים לכל עונשי אללה ואש הגיהנום.²⁶

ב. היהודים חוטאים וסוטים, ועל כן איבדו את המעמד של העם הנבחר,²⁷ ונענשו פעמיים בהרס בית המקדש.²⁸

ג. היהודים זייפו את ספרי הקודש; אינם מאמינים באותות אללה; מבטאים את הרוע, בהיותם רוצחי הנביאים.²⁹

ד. עקב חילול השבת והכחשת הנסים של לוחות הברית הם הפכו לקופים ולחזירים, שגורלם אש הגיהנום.³⁰ הם המתועבים והגרועים מכל חיות השדה.³¹ העכברים הם יהודים שעברו מוטציה.³² אל-ג'אחט', בספרו על החיות, עסק בהרחבה בהיות היהודים חיות השדה: הנמלים, העכברים והלטאות היו במקור יהודים.³³

ה. קללת אללה על היהודים היא לעולם ועד, משום שהם האויבים המסוכנים ביותר של האסלאם, ועל כן חייבים בהשמדה.³⁴

אכן, מוחמד גירש וחסל את השבטים היהודים (בנו-נדיר, בנו-קאינוקע, ובנו-קוריית'ה) מחצי-האי הערבי בתהליך מתוכנן ובציווי דתי של רצח עם וטיהור אתני, כאשר הילדים והנשים נשבו וחויבו להתאסלם. אירוע חיסול היהודים בח'ייבר בשנת 628 ושוד רכושם היה מעשה מכונן לשיר שהפלסטינים שרים נגד ישראל: "ח'ייבר, ח'ייבר הוי היהודים, צבאו (או חרבו) של מוחמד עוד ישוב."

חדית'ים אותנטיים מבהירים תופעה זו:

כאשר היינו במסגד, נביאנו בא אלינו ואמר: בואו ונתקוף את היהודים. הוא אמר להם: אם תחבקו את האסלאם תהיו בטוחים. אתם צריכים לדעת שכדור הארץ כולו שייך לאללה ולנביאו, ואני רוצה לגרש אתכם מעל האדמה הזאת.³⁵ בדקה האחרונה בחיי נביאו של אללה הוא אמר: אללה יקלל את היהודים והנוצרים כיון שבנו את מקומות התפילה שלהם על קברי נביאיהם.³⁶ עומר בן אל-ח'טאב שמע את נביאו של אללה אומר: אני אגרש את היהודים והנוצרים מהאדמה הזאת, ולא אשאיר בה אלא רק מוסלמים.³⁷

היחס הזה כלפי היהודים, בממד הדתי, עלה במלוא עוצמתו מאז הקמת מדינת ישראל. הקביעה האידאולוגית-פוליטית כי היהודים הם המזוהמים והמתועבים בקרב האנושות; היהודים הם חלאת המין האנושי ומהרסיו; היהודים הם העכברים של העולם, עלוקות, נחשים ועקרבים – דברים אלה נאמרים על ידי המנהיגים הדתיים הבכירים ביותר, ובאופן שיטתי על ידי המנהיגות הפלסטינית, הדתית והפוליטית – בהצהרות ובקריקטורות בתקשורת, ובמערכת החינוך.³⁸ בעיקר הם חוזרים על הקביעה כי היהודים הם בני הקופים והחזירים, ובמסגדים מצוטט החדית':

"יום הדין לא יגיע עד אשר יילחמו המוסלמים ביהודים ויהרגו אותם. וכאשר יהודים יתחבאו מאחורי עץ או אבן, יקראו העץ והאבן: הוי מוסלם, הוי עבד אללה, יהודי מתחבא מאחורי, בוא והרגהו."³⁹

המטרה הפלסטינית היא דמוניזציה ודה-הומניזציה של ישראל כמדינה ושל היהודים כלאום. הם מבינים כי תוחלתם לא תהיה במלחמת השמד, ואפילו הטרור מכוון רק להתיש אותה מבחינה מורלית. המטרה היא חיסול דרך המערכת הבינלאומית, שתבודד את ישראל ותחרים אותה. המודל הפלסטיני לחיקוי הוא דרום-אפריקה, ומכאן השימוש האינטנסיבי במילה 'אפרטהייד'. זוהי התשתית הדתית להצדקת חיסולה המוחלט של ישראל ופגיעה בכל אוכלוסייתה, ללא הבחנה. חובה להדגיש שוב ושוב: החינוך הפלסטיני לשנאה הוא הביטוי המרכזי, הקריטי והחשוב ביותר של תופעה זו, וכל עוד החינוך לשנאה לישראל לא ייעלם, המציאות לא תשתנה ושלוש לא יהיה.

אחמד ג'עברי, המחבל שחוסל בפתחת 'מלחמת עזה', קבע כמה פעמים כי "היהודים שבאו לפלסטין הם פולשים, רוצחים, גנבים וכובשים. על כן, חובה עלינו להרוג כל אחד ואחד מהם."⁴⁰ "עלינו להקריב את נשמותינו למען אללה עד אשר העכברים היהודים יחזרו לחוריהם. אנו חייבים לשחרר את כל פלסטין בשלמותה... כל אחד ואחד מהיישובים והתושבים הוא מטרה לגיטימית."⁴¹

שיח' חאמד אל-בייתאווי, מופתי חכמי הדת של פלסטין, ציין כי פיגועי ההתאבדות מעוגנים בשורה של עקרונות אסלאמיים, ולכן הם חוקיים וצודקים. שיח' עכרמה צברי, המופתי של ירושלים, הדגיש פעמים רבות כי פיגועי ההתאבדות הם הקרבה נעלה למען אללה. חסן נסראללה התייחס פעמים רבות בציטוטים מהקוראן לסוגיה הדתית והגזעית של היהודים: היהודים הם צאצאי הקופים והחזירים; רוצחי הנביאים; המקוללים והמזוהמים בקרב האנושות.

קיים ממד נוסף בניתוח הסוגיה. השריעה האסלאמית קובעת בבירור: כל שטח שנכבש על ידי האסלאם הוא וקף, הקדש אסלאמי עד קץ כל הדורות, שלא ניתן להתמקח עליו או להחזירו. לכן, הטריטוריה של ארץ-ישראל, שנכבשה בשנת 634, או למשל הטריטוריה של ספרד, שנכבשה בשנת 711 והטריטוריה של הודו,

שנכבשה בשלבים החל משנת 712 – כולן אדמות וקף, אשר שחרורן הוא חובה המוטלת על כל המוסלמים (פרד כפאיה), ובמטרה להרוג את הכופרים. זו התשתית לסעיף 11 באמנה של חמאס, הקובעת:

תנועת ההתנגדות האסלאמית סבורה כי אדמת פלסטין היא וקף אסלאמי של המוסלמים לדורותיהם עד קץ הימים... זהו הכלל של השריעה האסלאמית והוא שווה בכל ארץ שנכבשה על ידי המוסלמים בכוח, הם הקדישו אותה כווקף עבור המוסלמים לדורותיהם.

רק עליונות שלטון האסלאם היא הלגיטימית. ביטוי לכך נמצא בשני סעיפים באמנת חמאס:

סעיף 6: תנועת ההתנגדות האסלאמית היא תנועה פלסטינית ייחודית. נאמנותה היא לאללה ודבקותה היא באסלאם כדרך חיים. היא פועלת להנפת דגל אללה על כל פיסת אדמה בפלסטין. אך ורק בצל האסלאם יכולים חסידי כל הדתות לחיות בשלווה ובביטחון לעצמם, לרכושם ולזכויותיהם. סעיף 32: בחסות שלטון האסלאם יכולים לחיות זה בצד זה כל בני שלוש הדתות, האסלאם, הנצרות והיהדות. ביטחון זה יכול להתקיים אך ורק בצל שלטון האסלאם.

ביטוי לכך נמצא בדברי איאת אללה כאמל, פלסטינית שביקשה לבצע רצח באמצעות התאבדות בישראל. בדבריה לכתב העיתון הבריטי גארדיין, היא קבעה:⁴²

אמונתי העמוקה ואיחוליי שכל העולם יהפוך אסלאמי, עולם שכולנו נוכל לחיות בו בשלום, באושר ובהרמוניה. כולנו, כל בני-האדם, חיות, פרחים, צמחים ואבנים. האסלאם יביא שלום לצמחים ולחיות, לעשבים ולאבנים, ואתה אפילו תוכל להישאר יהודי, זה בכלל לא משנה; אך רק בעולם שכולו אסלאמי.

אכן, המוקד המרכזי בקוראן הוא השנאה היוקדת והמוחלטת לכופרים (כופאר, כאפרון). יש לזכור: בקוראן אין 'בלתי-מאמינים', אלא רק 'כופרים'. 64% מהקוראן, 81% מהסירה ו-37% מהחדית' עוסקים בכופרים. בסך הכול, 60% מהשריעה מוקדשים לכופרים: הכופרים הם טמאים, שקרנים, מקוללים, וחוטאים המבטאים את הרוע;⁴³ הכופרים הם חיות ובהמות השותפים לשטן;⁴⁴ לכן, חובה על המאמינים לערוף את ראשי הכופרים;⁴⁵ להטיל עליהם טרור ואלימות;⁴⁶ להשמיד אותם;⁴⁷ לשרוף אותם באש הגיהנום;⁴⁸ לצלוב אותם;⁴⁹ קללת אללה על כל הכופרים לעד, ואין ממנה חזרה.⁵⁰

מכאן נובעת מרכזיות התפיסה האסלאמית של אל-וולא' וול-ברא, המתבטאת בשבועת האמונים האסלאמית, התווחיד: לא אללה אלא-אללה⁵¹ ומוחמד רסול אללה.⁵² כלומר, כל האלוהים האחרים נדחים ומבוטלים, בהיותם ביטוי לכפירה שדינה מוות. בפסוקים רבים בקוראן קיים הציווי שאסור לשתף אלוהים אחרים עם אללה.⁵³ ברור כי אללה המוסלמי איננו אלוהים היהודי-נוצרי.

בנוסף בתפילה האסלאמית, צורת אל־פאתחה (7–5:1), המוסלמים מצהירים חמש פעמים ביום: "הנחה אותנו בדרך הישר, דרך שהנחית אותנו לטובה, לא דרכם של אלה שאתה כועס עליהם, ולא אלה הסוטים מדרך הישר" (אהדינא אל־סיראט אל־מוסתקים, סיראט אל־לד'נא נעמת עליהם, גייר אל־מגדוב עלייהם ולא־דאליין). פרשן הקוראן וההיסטוריון המפורסם ובר־סמכא, אל־טברי, ובעקבותיו כל פרשני הקוראן, כולל אבן קת'יר הסמכותי, קובעים: אל־מגדוב עלייהם, הם היהודים,⁵⁴ אל־דאליין, הם הנוצרים.⁵⁵ כלומר, בכל תפילה שלהם, המוסלמים מבדלים את עצמם וקובעים שהיהודים והנוצרים הם חוטאים.

לבסוף, תופעה זו מתבטאת בתפיסת עליונות המוסלמים על כל הכופרים, בגישה דתית מובהקת.

א. המוסלמים הם הנעלים והמוצלחים מכל העמים שצמחו בקרב האנושות. הם מייצגים את החברה האידיאלית, האומה, כמודל לכל האנושות. אללה העלה אותם לדרגה העליונה ביותר מכל בני אנוש, ליהנות ממנעמי גן עדן.⁵⁶

ב. האסלאם הוא המערכת הדתית המושלמת, מעל ומעבר לכל הדתות האחרות, היות שהוא כולל את החוכמה המוחלטת והמלאה של אללה מתחילת ההיסטוריה ועד קץ כל העולם.⁵⁷ אסור לפקפק בשלמותו ובעליונותו; אסור להשתמש בהיגיון כדי לבסס את התוקף שלו ואסור לשפוט אותו בערכים אנושיים.⁵⁸ זו הסיבה לכך שהאסלאם מונע בחירה חופשית ואוסר באופן גורף ומוחלט כל ביקורת פנימית.⁵⁹

ג. הייעוד האסלאמי הוא להכניע את העולם, עד שיהפוך לדת הלגיטימית הבלבדית השלטת.⁶⁰ זה המצב הטבעי. השמיים והארץ היו מתמוטטים אלמלא נשלטו על ידי אללה.⁶¹

ד. לפיכך, כל המשנה ולו אות אחת מהקוראן – חובה להשמיד אותו, שהרי דברי אללה מושלמים.⁶² מי שאינו מאמין במוחמד ובשליחותו באופן מוחלט מעל לכל דבר דינו מוות, בהיות מוחמד האישיות המושלמת, המודל האולטימטיבי עבור כל בני־אנוש.⁶³

השתתפות בג'האד היא הפעולה המומלצת העליונה למאמין המוסלמי.

מוחמד אמר: שום אדם שמת ומצא טוב אצל אללה לא ירצה לחזור לעולם הזה, גם אם יינתן לו כל העולם וכל אשר בתוכו, מלבד שההיד, אשר בראותו את עליונות הג'האד, ירצה לחזור לעולם ולהיהרג שוב ולמות כשהיד למען אללה.⁶⁴ אף אחד מאלה שנכנסו לגן עדן אינו רוצה לחזור לעולם, גם אם יקבל כל מה שנמצא בו, מלבד המג'אהד שרוצה לחזור לעולם ולהפוך לשהיד עשר פעמים, בשל הכבוד שהוא מקבל.⁶⁵

מוחמד אמר: ללא ספק, הייתי רוצה להילחם למען אללה ולהיות שהיד, ולחזור שוב לחיים ולהיות שהיד פעם נוספת, ושוב ושוב.⁶⁶

זוהי התופעה הטובה ביותר לאנושות מטעם האסלאם, ועל כן זהו האינטרס החיוני שלה למחר ולקבל את האסלאם מרצון. מכאן גם דברי עבדאללה, מלך ערב-הסעודית:⁶⁷

אין לנו כל צורך בדמוקרטיה; אין לנו כל צורך במפלגות פוליטיות; אנו לא צריכים את זכויות האדם של המערב, ואנו לא זקוקים לחופש ההבעה של המערב. מה שאנו צריכים באופן מוחלט הוא הקוראן. הוא מווסת את חיינו בשלמות. הוא החקיקה הטובה ביותר בהיסטוריה של האנושות. הוא מבטא את דברי אללה הנעלים, את ערכי הנצח המוחלטים.

לסיכום הגישה האסלאמית כלפי 'האחר' נובעת מתפיסת 'העצמי', המבטאת את העליונות המושלמת של האסלאם והמוסלמים לעומת הכופרים, שהם הרוע בהתגלמותו. הכול מכוון למען קידום האסלאם במגמה לשלוט בעולם למען אללה. זוהי המלחמה האסלאמית הצודקת.

הערות

- 1 Majid Khadduri, *War and Peace in the law of Islam*, Baltimore: John's Hopkins University Press, 1979.
- 2 3:110, 114, 132; 9:71, 112.
- 3 2:62; 41:30; 48:29.
- 4 2:257; 3:28; 3:31-2; 4:76; 4:89; 5:51; 5:54; 9:71; 24:2; 60:4.
- 5 4:59; 5:3; 22:77.
- 6 9:72; 48:17; 61:12.
- 7 See: David Bukay, "Islam Hatred of non-Muslims," *Middle East Quarterly*, Summer 2013, pp. 11-20.
- 8 4:74.
- 9 9:111.
- 10 2:154
- 11 3:169
- 12 בראשית, א:27.
- 13 *Sahīh Muslim*, 19:4294.
- 14 al-Tabari, *Ta'rikh al-Rusūl Wal-Mulūk*, vol. 9, Beirut, Dar al-Fikr, 1998, p. 69.
- 15 Ibn Khaldūn, *The Muqaddimah*, p. 183. Ahmad ibn Naqib al-Misri, *The Reliance of the Traveler*, Beltsville, Maryland: Amana, 1994, p. 602.
- 16 Muhammad Ibn Taimiya, *Majmu' al-Fatawaa*, vol 28, Jeddah: Kashul Shububat Production, 2005, p. 32
- 17 8:67
- 18 *Sahīh Bukhārī*, 4:52:257, 258; *Sahīh Muslim*, 19: 4320; *Sunnan Abu Dawūd*, 8: 2663.
- 19 *Sahīh Bukhārī*, 4:52:256; *Sahīh Muslim*, 19:4321-4323
- 20 sunnahonline.com/ilm/contemporary/0017.htm
- 21 *Hadīth Tirmīthī*, vol. 7, p. 36
- 22 Ibn Rushd, *Distinguished Jurist's Primer*, vol. 1, Beirut: Dar al-Fikr, 1960, pp. 458, 460-1, 464, 604.

- al-Muwatta': The First Formulation of Islamic Law*, London: Kegan Paul, 1989, 23
Book 21, *Ahadith* 8-10. Imam Nawawi: <http://hadith.al-islam.com/Display/Display.asp?Doc=1&Rec=4215>
- Ibn Rushd, *Distinguished Jurist's Primer*, vol. 1, 458-59; Ahmad ibn Naqib al-Misri, 24
The Reliance of the Traveler, Beltsville, Maryland: Amana, 1994, o9.10, p.603;
o9.13, p.604; o9.14, p.604
- The Laws of Islamic Governance*, London: Ta-Ha Publishers, 1996, pp. 143-5. 25
2:91, 108, 170; 4:46-7; 50, 153; 6:124; 17:90-3; 33:40; 61:6. 26
3:19; 45:17; 61:5. 27
17:2-8. 28
2:61, 75, 87-91, 100; 3:21, 112, 181; 4:46, 155; 5:62, 70; 6:146; 8:55-6; 43:48; 29
58:14; 61:5.
2:65; 4:47; 5:13, 60, 112, 115; 7:166; 62:65 30
2:61; 3:112; 4:60; 98:6 31
Sahih Bukhari, book 54, no. 524 32
al-Jahiz, *Kitab Al-Hayawan*, Beirut: Dar al-Fikr, 1992. 33
4:52, 56; 5:60, 78, 80, 82; 22:17-19; 62:6-8 34
Sahih Bukhari, 4:53:392 35
Sahih Bukhari, 1:8:427, 2:23:472 36
Sahih Muslim, 19:4366 37
ראו סיקור שיטתי ומתוארך ב"מוניטור לתקשורת הפלסטינית" (PMW): 38
<http://palwatch.org.il>
Sahih Bukhari, 4:56:791; 4:52:177; *Sahih Muslim*, 41:6981; 6982; 6983; 6984; 6985 39
אל-ג'זירה, 3.7.2006, 40
אתר חמאס, 1.1.2006. 41
The Guardian, February 7, 2005. 42
3:82; 4:48; 6:39; 9:28, 32, 69; 11:14; 14:4, 30; 18:57; 25:21; 35:8; 36:8-9; 39:23; 43
40:63; 45:23
2:65; 4:76; 5:60; 6:111; 7:176; 8:55; 9:28; 23:97; 25:55; 27:80; 33:60; 37:18; 40:76; 44
51:10
8:12; 47:4 45
3:151; 8:12; 8:60; 33:26; 59:2 46
2:191, 193; 4:91; 8:39; 9:5, 36, 111, 123; 66:9 47
3:10, 131; 4:56, 91, 143; 152; 7:144; 9:17; 13:15, 33; 14:30; 16:28-9; 18:106; 21:98; 48
22:19-22; 33:64; 48:13; 61:11; 66:6; 98:6
5:33 49
9:30; 48:28 50
3:62; 5:73; 20:8,14,97; 59:22 51
נאמר בעשרות רבות של פסוקים בקראן. 52
2:22; 4:48; 4:116; 5:72; 6:19; 7:33; 7:173; 7:190; 13:33; 14:30; 16:3; 16:54; 30:33; 30:40; 31:13; 53
39:8
2:61; 5:60 54
4:44; 5:77 55
3:110, 114, 132; 4:141; 5:3; 7:158; 9:71-2; 48:17; 61:12 56
5:3; 9:33 57

4:115; 5:72-3; 10:69-70; 29:68; 36:64-5	58
33:36; 4:136	59
4:141; 5:17; 7:158; 9:33, 123; 21:107; 30: 25-30; 63:8	60
5:17; 10:68; 12:109; 21:22; 40:62; 46:33; 48:14	61
6:115; 10:64; 30:30; 33:60-2	62
2:99; 3:141; 4:115; 4:150-2; 5:17, 52, 72-3; 10:68-70; 13:33:4; 16:28-9; 29:68;	63
36:49-64	
<i>Sahīh Bukharī</i> , vol. 4 no. 53; <i>Sahīh Muslim</i> , 11:2013	64
<i>Sahīh Bukharī</i> , vol. 4 no. 72	65
<i>Sahīh Bukharī</i> , vol. 4 no. 216	66
הטלוויזיה הלבנונית, 27 באוגוסט 2008.	67